

Factsheet – Metam-Natrium

1 Inleiding

1.1 Korte aanleiding

In mei 2014 heeft het Ctgb de toelatingen van grondontsmettingsmiddelen op basis van metam-natrium geschorst nadat waarschijnlijke ernstige risico's voor omwonende kinderen werd geconstateerd. In de zomer van 2014 is, in samenwerking met rapporterend lidstaat België, de en middel op basis van metam-natrium herbeoordeeld op de risico's voor omwonenden. Hierbij zijn zowel de toelatingsautoriteit van België als het Ctgb, op basis van nieuwe wetenschappelijke gegevens, tot de conclusie gekomen dat gebruik van metam-natrium onder strikte toepassingswaarden veilig kan plaatsvinden.

Het Ctgb heeft vervolgens besloten de schorsing van de middelen op basis van metam-natrium op te heffen en te vervangen door de verplichting de volgende gebruiksvoorschriften na te leven:

- Er mag een maximale oppervlakte van 1 hectare behandeld worden, met minimaal 150 meter afstand tussen behandelde velden.
- Dek de behandelde grond direct na toepassing af met VIF (Virtually Impermeable Film) folie gedurende een periode van ten minste 14 dagen.
- Een bufferzone van ten minste 150 meter moet toegepast worden tussen de te behandelen velden en de kadastrale grens van woningen en overige verblijfsplaatsen waar mensen langere tijd verblijven, zoals winkels, bedrijven en kantoren.
- Het middel dient op ten minste 20 cm diepte ingebracht te worden.

Formatted: Font: Verdana, 9 pt

Formatted: List Paragraph, Bulleted + Level: 1 + Aligned at: 0,63 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Indent: First line: 1,27 cm

Formatted: List Paragraph, Bulleted + Level: 1 + Aligned at: 0,63 cm + Indent at: 1,27 cm

U heeft de Kamer in recente brieven geïnformeerd over:

- De ontwikkelingen in het metam-natriumdossier, nav uw toezegging (TK 27858, nr 323);
- Het verbeteren van de informatievoorziening aan omwonenden over de toepassing van metam-natrium, nav de motie-Leenders (TK 27858 nr 309);
- Uw inzet rond alternatieve aaltjesbestrijding met Tagetes in reactie op Kamervragen van de Christenunie (TK 21501-32, nr 841).

Stas I&M heeft de Kamer recent geïnformeerd over het blootstellingsonderzoek onder omwonenden van intensief bespoten (buiten)teelten. Als eerste wordt gekeken naar blootstelling onder omwonenden van bollenvelden.

1.2 Taakverdeling tussen departementen

U voert hierop het woord, met uitzondering van het blootstellingsonderzoek.

2 Stand van zaken (nieuwe informatie/feiten)

Het Ctgb kan als volgt melden over de nieuwe toelating van metam-natrium:

Vragen aan het Ctgb:

België treedt ~~in 2014~~ op als rapporterend lidstaat en doet de primaire beoordeling voor de Europese centrale zone voor een nieuwe toelating van een middel op basis van metam-natrium.

Vragen aan het Ctgb

- Wat zegt België over de aanvullende gebruiksvoorwaarden die het Ctgb eerder voor metam-natrium heeft gesteld? (bijv voldoende of strenger maken?)
- Voor de herregistratie van een middel op basis van metam-natrium (de moedertoelating van alle middelen op NL-markt) is bij België een vrijwillige zonale aanvraag ingediend onder het overgangsrecht van de Gewasverordening. De Belgische toelatingsautoriteit en het Ctgb hebben medio 2014, in gezamenlijke afstemming, de risico's voor omwonenden beoordeeld. De aanvullende gebruiksvoorwaarden zijn het resultaat van deze gezamenlijke beoordeling.
- Na afronding van de beoordeling van het volledige dossier (in de eerste helft van 2016) zal België deze voorleggen aan de overige lidstaten die als CMS (concerned member state) zijn aangemerkt waaronder Nederland. Na deze consultatie zal België alle commentaren meewegend, een beslissing nemen op de aanvraag.
- Wanneer wordt deze toelating afgegeven?
- België zal als zonaal rapporteur uiterlijk vóór juli 2016 de besluitvorming rondom de herregistratie van het middel op basis van metam-natrium hebben afgerond.
- Geldt deze dan ook direct voor NL?
- Het Ctgb zal, als verantwoordelijke toelatingsautoriteit, een besluit nemen of het betreffende middel in Nederland wordt toegelaten. De beoordeling van zonaal rapporterend lidstaat België zal hier als basis voor dienen en zal binnen 120 dagen na ontvangst van deze beoordeling worden genomen.

Formatted: Font: +Body (Calibri), Dutch (Netherlands)

Formatted: Font: +Body (Calibri)

Formatted: Font: +Body (Calibri), Dutch (Netherlands)

Formatted: Font: +Body (Calibri)

Formatted: Font: +Body (Calibri)

Formatted: Font: +Body (Calibri)

Formatted: Highlight

Formatted: Font: +Body (Calibri), 11 pt

Formatted: Dutch (Netherlands)

Formatted: Line spacing: single, Don't adjust space between Latin and Asian text, Don't adjust space between Asian text and numbers

Formatted: Font: (Default) Arial

Formatted: Font: (Default) Arial

Formatted: Font: (Default) Arial

Formatted: Normal, No bullets or numbering

De NVWA geeft de volgende, nieuwe informatie over meldingen van voorgenomen gebruik, klachten van burgers en controle van gebruiksvoorwaarden voor de periode vanaf maart 2015:

Vragen aan de NVWA:

- Hoeveel meldingen heeft de NVWA ontvangen van voorgenomen gebruik metam-natrium sinds maart 2015?
- Heeft de NVWA klachten ontvangen van burgers? Zoja, hoeveel waren dit?
- Heeft de NVWA controles uitgevoerd? Zoja, hoeveel waren dit en waren er bijzonderheden?
- Is er nog steeds sprake van een neergaande trend van meldingen ten opzichte van voorgaande jaren?
- Wat kunnen wij evt nog melden over de (reactie van boeren op de) eerdere opheffing van het teeltverbod bij vondst stengelaaltje? Maken boeren gebruik van de grondinfolbank BKD?

Nav de motie-Leenders (TK 27858, nr 291) over het verbeteren van de die de regering verzoekt, in overleg met de sector te treden om te komen tot een betere vorm van informatieverschaffing naar omwonenden over de toepassing van metam-natrium, heeft u met LTO gesproken.

U heeft de Kamer per brief toegezegd over de uitkomst van het gesprek van LTO met de bedrijven te informeren. (5.1.2.e Woo ; wat is de stavaza?)

Op 2 mei 2016 heeft u in reactie op vragen van de Christenunie (TK 21501-32, nr 841) uw inzet aangegeven rond alternatieve aaltjesbestrijding met Tagetes voorafgaand aan de teelt van bloembollen. U bereidt een wijziging voor in het Besluit gebruik meststoffen (Bgm) betreffende het telen van aaltjes beheersende gewassen op gescheurd grasland. (5.1.2.e Woo ; is deze wijziging effectief?)

De eerste resultaten van het blootstellingsonderzoek komen beschikbaar vanaf 2019. Tot aan de uitkomsten in 2019 wordt de sector gevraagd vrijwillig extra maatregelen te nemen, zoals teeltvrije

zones, aanleg van ecologische randen en niet-toepassing in drinkwaterwingebieden of kwetsbare (natuur)gebieden.

3 Verwachte (kritiek-)punten vanuit de Kamer

Er kan vanuit de Kamer de vraag komen om toelichting over uw inzet op alternatieven.

4 Voorgestelde lijn

- U heeft de kamer recent via diverse brieven over de voortgang in dit dossier geïnformeerd.
- De NVWA heeft - in de periode per 1 september 2014 tot half maart 2015- minder meldingen van voorgenomen toepassing van metam-natrium op percelen ontvangen ten opzichte van voorgaande jaren. Er zijn dus minder meldingen dan de periode vóór de aanscherping van de toepassingsvoorwaarden. Deze trend zet zich door/zet zich niet door in 2015 (PM)
- U heeft LTO gevraagd om met loonwerkersbedrijven te bespreken hoe zij omwonenden vlak voor gebruik kunnen informeren
- Er zijn op dit moment – gezien de toepassingsvoorwaarden op het etiket – maar enkele loonwerkersbedrijven die metam-natrium kunnen toepassen.
- U zult de Kamer over de uitkomst van het gesprek van LTO met de bedrijven informeren.
- Het Ctgb zal de nieuwe gebruiksvoorwaarden die België heeft gesteld wel/niet overnemen (PM)
- U werkt samen met de sector hard aan het doorontwikkelen van alternatieven voor natte grondontsmetting. Voor de goede samenwerking kunt u de sector complimenteren.
- Het onderzoek naar biologische grondontsmetting wordt in 2015 en 2016 voortgezet via de topsectoren.
- U heeft een wijziging voorbereid (en uitgevoerd?) in het Besluit gebruik meststoffen (Bgm) betreffende het telen van aaltjesbeheersende gewassen op gescheurd grasland.
- Hierdoor krijgen melkveehouders vanaf 2015 de mogelijkheid om in juni en juli de graszode te vernietigen en een aaltjesbeheersend gewas te telen. Dit komt in de plaats van de bestaande mogelijkheid om in augustus de graszode te vernietigen en grondontsmetting toe te passen.